

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. h. Expedice se nachází u města Peští na masném trhu v 1. poschodí. Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za rádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácíse: půll. 1 zl. 50 kr., celor. 3 zl. r. č. S poštou: půll. 1 zl. 70 kr., celor. 3 zl. 40 kr., rak. čísla. Pro státy německé: půlletně 1 tol., 8 nov. gr. celoročně 2 tol. 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor: Emanuel Meliš.

Slovo k českoslovanským zpěváckým spolkům.

Pronáší Em. Meliš.

Národní slavnost českoslovanských spolků je šťastně ukončena a poskytla Pražskému obecenstvu a příslým sem hostům rozkošné zábavy a spolkům samým příležitosti k poznání sil svých pěveckých. Zpěvácké spolky nabyly přesvědčení, že jen spojenými silami, rázným, obezřelým řízením a řádnými zkouškami velkých účinků a skvělého vítězství dosíci možná. Ke všemu tomu třeba jest však sjednocenosti, vytrvanlivosti a horlivosti. K dosažení úplné sjednocenosti všech českoslovanských spolků zapotřebí je nevyhnutně, aby se všechny dle jedné zásady řídily, k jednomu cíli pracovali a jednoho a téhož účele se domáhaly. Z té příčiny nutno, aby všichni českoslovanskí spolkové si

- a) stanovy své dle stanov Pražského „Hlaholu“ upravili,
- b) jedné vyučovací metody ve zpěvu užívali.

a) Pražský zpěv. spolek „Hlahol“ je střediskem všech sil pěveckých a spolků českoslovanských. Jeho stanovy jsou dle našeho mínění výborné a dají se dle místních poměrů jakéhokoliv zpěv. spolku upravit a to buď vynecháním neb přeměněním některých formalit, toliko pro Prahu se hodících. I záleží tedy na našich českoslovanských spolcích, aby ve valném shromáždění své stanovy dle Hlaholu upravili a je pak vyššímu úřadu k potvrzení předložili. Při této příležitosti upozorňuji slavné zpěvácké spolky českoslovanské, aby pro stručnost jisté jméno přijali, podle něhož by se jeden od druhého rozeznával. Jména tato buďtež obezřele volena, a hlavně budiž k tomu hledáno, aby spolek — možná-li — takové jméno přijal, které by se k městu, v němž se zpěvácký spolek nachází, neb k okolí jeho vztahovalo. Nenašlo-li by se takového jména, může se pak nějaké českoslovanské, vlasti se týkající jméno vzít. K tomu cíli hodí se dle našeho mínění

- a) některá jména slovanských bůžků; na př. *Perun, Jason, Svantovit* atd.,
- b) jména českoslovanských knížat, vladyků, rytířů atd. na př. *Samo, Krok, Neklan, Lubor, Bořivoj, Pernštýn* atd.
- c) staroslavských pěvců, na př. *Lumír, Záboj, Slávo, Bojan,*

- d) českoslovanských hudebníků, na př. *Dalibor, Slavík* (hodil by se pro Hořovice), *Benda* (pro Benátky), *Tuma* (pro Kostelec nad Orlicí) atd.,
- e) památných českoslovanských hradů a vrchů, na př. *Tetín, Kokořín, Zvíkov, Oreb, Říp, Blaník* atd.

Jelikož by se státi mohlo, žeby dva neb více zpěváckých spolků jedno a totéž jméno *náhodou* si obraly, bude, aby se tomu předešlo, zapotřebí následujícího vodítka. Jakmile se některý zpěv. spolek ve valném shromáždění o *jméno* usnese, nechť to sdělí výboru „Hlaholu“ v Praze, jenž jméno toto do zvláštní knihy zanes, aby jiný zpěv. spolek, jenž by náhodou totéž jméno přijmouti chtěl, na to upozorněn býti mohl. I zde budiž pravidlem „Kdo dřív přijde, ten dřív mele.“

Když konečně zpěv. spolek svého jména ujištěn jest a své stanovy byl upravil, předloží pak stanovy své c. k. místopředsedství k stvrzení. Samo sebou se rozumí, že si každý zpěv. spolek *prápor* opatří.

b) Jak známo, jsou rozličné metody u vyučování ve zpěvu a k tomu cíli rozličné školy sepsány. Bohužel my nemůžeme se ještě honositi mnohými školami pro zpěv, a škol v cizím jazyku nedá se s prospěchem užiti z té příčiny, že ústroj jazyka českého od jiných značně se liší. Hlavní zřetel musí se vždy míti k *výslovnosti samohlásek*, a, e, i, y, o, u, k *stejnému vydechování*, k *šetření hudebních známek* (crescendo, decrescendo, piano, forte, accellerando atd.). Aby zpěvácké spolky českoslovanské sjednocenosti u vyučování *zpěvu sborového* docílili, bude nevyhnutně zapotřebí, aby slavný zpěv. spolek „Hlahol“ nějakou *stručnou zpěvní školu* pro spolky českoslovanské vydal. K tomu účeli mohla by se komise z členů „Hlaholu“, která by školu takovou vypracovala, sestaviti. Že by si „Hlahol“ vydáním *zpěvní školy pro spolky českoslovanské* znamenité zásluhy dobyt, netřeba podotýkati. Jak dalece víme, nepracoval kromě důkladného p. *Zvonaře* žádný v oboru *theorie* u vyučování zpěvu sborového. A pročez vznášíme žádost na slavný výbor „Hlaholu“, by co možná nejdříve ku prospěchu všech českoslovanských spolků *zpěvní školu* vydati si neobtěžoval; neboť tak jen dosáhne se úplné sjednocenosti, která zlatého ovoce ponese.

Návrh k stanovám

jednoty k odměňování, povzbuzování a podporování hudebních skladatelů československých a možná-li i jejich rodiny, vdov a sirotků.

Podává Vorbes.

(Dokončení.)

§. 9. O správě Matice pěvecké.

a) Správu Matice pěvecké vede výbor ústřední a výbor hlavní.

b) Ústřední výbor má své sídlo v Praze a budiž vyvolen od údu pěvecké jednoty „Hlahol.“

c) Ústřední výbor bude záležeti ze 7 osob, které pak ze svého středu zvolí předsedu, místopředsedu, tajemníka, pokladníka a listovníka. Ostatní dvě mohou čas po čase účty a pokladnici kontrolovati.

d) Hlavní výbor bude záležeti z výborů k tomu zvolených ze středu všech pěveckých jednot kromústředních, které jsou zaznamenány co přispěvatelé jednoty záležící z 10 až do 20 údu zvolí 1, až do 40 údu silné, zvolí 2 a silnější 3 osoby do hlavního výboru.

e) Ústřední výbor zasedá z počátku, kdykoli toho potřeba kázati bude, později postačí snad sezení měsíční neb čtvrtletní. Sezení zahájí předseda nebo místopředseda a většinou hlasů se u všech věcí rozhoduje.

f) Ústřednímu výboru přináleží:

aa) přijímání a zaznamenání údu Matice (§. 3. lit. a.)

bb) rozesílání diplomů údům zakládajícím, přispívajícím a čestným (§. 3. lit. b. e. j. d. podotknutých.

dd) Opatření všech těchto příjmů co fond záložní (§. 4. lit. a.)

ee) Bdění nad fondem záložním, aby se s ním nakládalo ve smyslu §. 8. lit. a. b. c. d. e. a §. 6. lit. h.

ff) Oznámiti dobu započetí činnosti své. (§. 4. lit. b.)

jj) Přijímati skladby ve smyslu §. 4. lit. c. d. §. 5. lit. d.

hh) Posuzovati skladby ve způsobu uvedeném v §. 4. lit. e. f. §. 5. lit. f.

ii) Ustanoviti a uděliti honorár za skladby výtečné ale již známé (§. 4. lit. j.)

kk) Vypisovati ceny, a opatřiti všecko, co týká se toho podotknuto jest v §. 5. lit. a. b. c. d. e. f. a §. 6. lit. a. b. c. d. h.

ll) Pečovati, aby skladby honorované tiskem vyšly a aby se s nimi nakládalo ve smyslu §. 6. lit. j. h.

mm) Svolati hlavní výbor ku valné hromadě §. 9. lit. d.

§. 10. O činnosti údu výboru ústředního.

A) Předseda.

Obor činnosti předsedy může zřízen býti podle §. 21. stanov pěvecké jednoty „Hlahol.“

B) Místopředseda.

O tom platí totéž.

C) Tajemník.

Tajemníkovi náleží vésti matriku, do níž zapisuje všechny údy Matice, podporovati předsedu při vyhotovení všech pí-

semností a vésti společně s ním korespondenci; on zapisuje výnosy a znamenité příhody jednoty do knihy pamětní; on spořádá všechny předměty podle programu ku valné hromadě, přednáší jednotlivé předměty a vede u valné hromady protokol; on přijímá a zaznamenává kromústřední údy hlavního výboru, a chová pečeť spolkovou.

Na pečeti jest znak země české s nápisem: Pěvecká Matice československá v Praze.

D) Listovník.

Působení listovníka může se až na některé změny zřídit podle stanov Hlaholu §. 24. s vynecháním toho, co pouze týká se Hlaholu.

E) Pokladník.

Přijímá všechny důchody, chová je jakož i veškeré listiny ve své skříni a vyplácí vše proti poukázce od předsedy vystavené; dělá měsíční účty a předkládá roční účet valné hromadě.

§. 11. O hlavním výboru.

a) Hlavní výbor záleží:

aa) Z údu výboru ústředního.

bb) Z údu do něho zvolených od pěveckých jednot kromústředních, pakli jsou přispěvateli.

cc) Z čestných údu.

dd) Ze soudců ku zkoušení skladeb zvolených.

b) Výbor hlavní schází se jednou do roka ku valné hromadě. Schůzka ta odbývá se bude v Praze nejlépe snad ku dni sv. Václava a ústřední výbor v dobu tu, jakož i program nějaký čas před tím oznámí.

c) Kromústřední údové výboru hlavního ať vykáží se den před tím u tajemníka výboru ústředního průkazným listem, že a od které jednoty ku valné hromadě zvoleni a vysláni jsou.

d) Všickni údové hlavního výboru mají stejné právo k rokování a hlasování.

e) Předseda zahájí hlavní schůzku, když se bylo kromústředních výborů (bb) nejméně 10 sešlo, a valná hromada platně uzavírá, pakli počet hlasujících nejméně 20 obnáší.

f) Valná hromada odbývá se podle jednacího řádu, vypracovaného od ústředního výboru a první valné hromadě předloženého.

j) Sezení valné hromady jsou, jak daleko toho místnost schůzky dovoluje, veřejná a hlasování dějí se ve způsobu jednacím řádem vytknutém.

§. 12. O změně stanov a zaniknutí Matice.

a) Stanovy potvrzené zůstávají v platnosti tak dlouho, dokavad by 2 třetiny údu výboru ústředního a hlavního o změnu nežádalo. V tom pádu vezme se změna stanov na programu blíže valné hromady, a tu také stane se změna ta.

b) Matice pěvecká zůstává tak dlouho v činnosti své, jak to dlouho jí příjmy dovolují, dostáti účelům svým. Když by pak účastenství tak ocháblo, žeby příjmy neobnášely ani tolik, co obnáší nejmenší honorár ku vypsání cen, zůstává Matice v činnosti své až ku nejbližší příští valné hromadě.

c) Pozůstalé skladby přejdou v majetnost pěvecké jednoty „Hlahol.“ Pozůstalé jmění ponechá se ku správě pěvecké jednotě „Hlahol“ v ten způsob, aby polovice úroků byla stále obrácena ku podporování synů neb dcer skladatelů ve smyslu §. 8 lit. d. a druhá polovice úroků aby připadla k jistině. Pakli by ale takových podpor nebylo třeba, obrátí spolek „Hlahol“ tuto polovici k prospěchu svému. Kdyby ale i spolek „Hlahol“ zaniknouti měl, usnesl se v poslední své valné hromadě na tom, co by se v té věci státi mělo. Na všechen způsob a pád budiž o zachování jistiny pečováno, aby jistina pokaždé zase připadnouti mohla v budoucnosti k závodům takovým, které by k pěstování hudebního umění svůj zřetel obrátily.

Ferdinand Laub.

Životopisný nástin.

(Dokončení.)

Laub hrával dosud jenom na obyčejných houslích, a když si přál lepších, stálo mu mnoho překážek v cestě. Tu jej překvapil arcikníže Štěpán s jedněmi a to od Amatiho, spolu s dvěma psanými, jedním od knížete Metternicha, druhým od hraběte Podstatského z Lichtenšteina.

Na to šel Laub do Vídně v prosinci r. 1846 a ukázal se co virtuos na housle, neboť tam dával koncerty v divadle „an der Wien,“ pak v redoutě a v sále hudebního spolku. Též se mu dostalo té cti, že hrál před císařem Ferdinandem. Vídeň opustil a dával pak koncerty v Linci, Solnohradě, v Mnichově, Augspurku a v Stuttgartě, míně na pozvání Berliozovo do Paříže jeti.

Již viděl v duchu cíl svého přání, kouzelné město Paříž, které jest pro každého umělce zkušebním kamenem jeho umělosti, když nenadále přišel rok 1848, v němžto krvavý boj vědě a umění místa nedopřál. Laub musel svůj cíl prozatím opustit, uspořádal v Stuttgartě svůj poslední koncert a vrátil se do Vídně, kde toho času, v němž boje trvaly, svému umění se věnoval a v harmonii pod c. k. dvorním organistou, p. Šimonem Sechterem, výborně se vycvičil. Na cestu do Paříže nemohl tentokráte ani pomyslet, protož přijal nabídnuté mu místo co solista v divadle „an der Wien,“ kde zůstal až do r. 1850.

Rok na to byl pozván do koncertní saisony Londýnské v březnu tam dorazil, a byl v každém koncertě velikou chválou obsypán. I zde se mu dostalo té cti, že hrál před královnou Anglickou. V Anglicku si vydobyl jména co umělec prvního stupně.

Na to se vrátil do Prahy a Ole Bullova slova se vyplnila. Laubovo jméno se ozývalo za hranicemi Rakouska i Německa, neb pyšné Anglicko holdovalo jeho geniovi. Toho samého roku ho kníže Karel Egon z Fürstenberka obdaroval houslemi v ceně 1500 zl. v stříbrném.

Dne 1. ledna 1853 učinil ho velkovévoda Sasko-Výmarský svým koncertním virtuosem.

Nežli však Laub na své určité místo přišel, dával v Praze kvartetní soirée, kteréž císař Ferdinand svou návštěvou

poctil, několikrát delší čas s Laubem rozmlouval a co nejmilostivěji k jednomu dvornímu koncertu jej pozval, začež se mu císařsky odměnil. Na všeobecnou žádost uspořádal pak Laub ještě čtyry veřejné koncerty v Praze; vyvolávání a potlesk nechtěly končiti, věnci, kyticemi a básněmi, jak psanými tak i tištěnými, byl takřka obsypán.

Roku 1855 dal dobrovolnou výpověď velkovévodovi Sasko-Výmarskému, načež cestoval po Německu, kdež dával koncerty, jako v Cáchách, v Kolíně nad Rýnem, ve Frankfurtě nad Mohanem, v Bremách, v Heidelberce, v Oldenburce, v Lipsku a jinde, a všude si vydobyl velké slávy. Když v lednu r. 1856 byl v Düsseldorfu uspořádán velký koncert, ku kterémuž bylo pozváno na tisíce hudebníků, měli co koncertisté hráti Jindřich Vieuxtemps a Laub, ale většina hlasů vyvolila Lauba za koncertistu. Tu přednášel kadence k Beethovenovu koncertu, od něho samého složené, kteréž nesmírně se líbily a vydobyl si jména co jeden z nejpřednějších evropských houslistů. V letě dával v Českých lázeňských místech koncerty a všude hojně pochvaly došel. V září hrál společně s Vilémem Grafem v Štýrském Hradci a v říjnu 1856 stal se komorním virtuosem krále Pruského.

Na počátku r. 1857 dával koncerty v Mannheimě, kdež se též velké slávy účastným stal.

V březnu r. 1857 uspořádal v Praze tři koncerty s Vilémem Grafem. Dne 19. července dával v Plzni koncert, odkudž jel do Mariánských lázní a několik koncertů tam uspořádal. V lednu r. 1858 hrál v sedmnácti koncertech v Kodani u přítomnosti krále Dánského. V měsíci březnu a dubnu dával pět koncertů ve Vídni, kdež skvělý triumf slavil. I v divadle „an der Wien“ hrál — a tu zastínil svou mistrovskou hrou i samého Ole Bulla. Tento uspořádal Laubovi ke cti velkou hostinu, již byli přítomni největší umělci. Další data o našem rodákovi nacházejí se v Daliboru.

Skladby od něho vyšly jsou: Písně české, kteréž vyšly v Praze u Kristofa a Kuhé; obsah jest následující: *Minka a Včely, Naděje a Holubice*. Mimo to vyšla v Humoristických Listech „Nedůvěra.“ Elegie (1857) u Kristofa a Kuhé a pak Morceau (1858) též tam. Nejnovější dílo jeho je Polonéz s průvodem orchestru (op. 8.). Mimo tyto chová v rukopise mnoho českých písní, jako jsou: *Smíření, Útěcha, České písně, Klekání* a j. v.

Z jiných komposic uvedem jenom krásné kadence k Beethovenovu koncertu a baladu.

Čeští umělci v Berlině.

(Dokončení.)

Jméno, které říkáje zde jmenované jest, jest: *Vovorský*, tenorista u král. divadla. Získal sobě přízeň v krátkém čase, jak u dvora, tak i u obecnstva. Ačkoliv rodilý v německém kraji, jest snad *nejprvnější*, který zpíval *české písně zde veřejně*. Mladý tento umělec často nám Čechům působil radost přednosem českých písní, které on výborně přednášeti zná. Jemu lze velkou budoucnost prorokovati! Seznal jsem též jednoho skladatele hudby; jest to mladý a

nadaný *Th. Bradský*, jehožto „*Otče náš*“ (v Záboji) mnohému výtečníku českému spisovateli u hrobu zavzněl. Jest on horlivý národovec. Jeho písně jsou zde velmi oblíbeny — a české „*Zastaveníčko*“, které on tak dařile uvedl v hudbu, a které *Vovorský* tak krásně pěje, zdomácnělo mezi Němci tak, že v koncertu často mimo program zpíváno bývá a které Němci jmenujou „*Dobro mops*“ (Dobrou noc). Složil *dvě zpěvohry* — a stěžoval sobě onehdy velmi — že jedna v Praze již na pátý měsíc leží, a že ani odpovědi nedostává. Prál bych tomu českému umělci, by si jej jeho krajané tak vážili, jako zde Němci, neb tu chválu jim musím dát, že to, co dobré jest, ctí! Kéž by měl tolik štěstí, co vloh a pilnosti. — V orchestru král. opery se nachází, jak jsem se dozvěděl, více Čechů, které jsem ale nepoznal. — Právě se dovidám, že p. *Bláha*, bassista z Prahy, do Berlína ku zpěvohře engažován jest; tehdy opět jeden Čech! — Dvě české zpěvačky, které nás ale již déle opustily: sl. *Ferlesova* a *Klettnerova*, poslední v divadle Krollovém; tak krásné pleti české zde nemáme. — Ještě Vám musím sdělit, že jsem našel zde českého básníka; jest to Dr. *Příbyl* (Slanský), který dříve mnoho písní psal, a od kteréhož pochází krásná známá píseň: „*Ponocný*.“ Tak pídím se zde po Čechách, a naleznou-li jich časem ještě více, tak Vám o nich sdělím. — Besedu jsme zde zřídily, ale nyní v letě se málo scházíme; držíme „*Národní-*“, „*Humoristické-*“ a „*Obecní Listy*.“ — Pozdravujte milenou českou vlast, a přijměte pozdrav upřímného

Čecha.

Mladistvý hudec.

Povídka.

(Pokračování.)

„Již jsme se pomodlili, bratříčku,“ pravila dívčinka.
 „A Panbíček nás vyslyšel,“ dodal, vstávaje Wolfgang.
 „Jak to myslíš,“ tázala se ho sestra.
 „Já myslel na něco, mezi tím co ses modlila!“ odpověděl Wolfgang.
 „To ti musel náš patron něco do ucha pošeptati,“ odvětila jeho sestra.
 „Nevím, zdaž to byl náš patron nebo ne; avšak poslyš, co mi přišlo do hlavy. Ty víš, že umím hrát na klavír; a kdyby byla maminka neřekla, že nemáme býti marni, řekl bych, že umím také komponovat. A ty Bedřiško, ty také umíš hezky hrát.“
 „Ty si o sobě mnoho myslíš,“ řekla Bedřiška.
 „Neskákej mi do řeči, Bedřiško, sice zapomenu, nač jsem myslel. Za jednoho hezkého dne dáme se na cestu, půjdeme a půjdeme, jak dalece nám nožičky neumdli. Jakmile k nějakému zámku přijdeme, tu zazpíváš, Bedřiško, a někdo ukaže se u vrat; lidé ze zámku řeknou: Ó ty ubohé dítky! a pozvou nás do zámku, bysme si odpočinuli. Pak si sednu ke klavíru —“

„Co pak tam nějaký bude?“

„Ovšem že, nyní mají všude klavír!“ odpověděl hošík, „ale ty mne pořád vytrhuješ! Sednu si tedy ku klavíru a budu hrát tak, že mne všichni obejmou a že nám dají cukrovinky a hračky, a tobě jehlici a šperky; ale my to nepřijmeme a řekneme: Dejte nám penízky, bychom je mohli mamince a tatínkovi dáti.“

„Jak jsi ctižádostiv, bratříčku!“ zvolala Bedřiška a vzala ho okolo krku.

„Ale to není všecko,“ vypravoval dále Wolfgang. „Král o nás uslyší a dá si nás k sobě zavolat. Já si vezmu pěkný kabát a ty hezké šaty a pak půjdeme do hradu královského. Tam nás zavedou do sálu, kde budou vznešení páni a krásné paní shromážděni. Klavír bude ze zlata ze stříbrným pedálem, klávesy z hezounkých perel a všude kolem budou diamanty. Pak budeme hrát a dvůr nás se zanícením bude poslouchat. A všichni nás obklopí, nám lichotit budou a král se mne zeptá, co si žádám; a já dám za odpověď: Co se Vám líbí! A pak mi daruje zámek a já si vezmu maminku a tatínka k sobě.“

Hlučný smích přetrhl řeč neohroženého mladistvého hráče. Wolfgang se ulekl, pohédl na svou sestru a zpozoroval pak cizince, jenž stojí za stromem, celé vypravování chlapcovo vyslechl. Vida že je prozrazen, přiblížil se k nim a pravil: „Nebojte se, dítky, já bych Vás jen rád šťastnými učinil. Jsem od vašeho patrona k vám poslán!“

Při těchto slovích pohlížel bratr na sestru a upřeli své zraky k domnělému poslu svého patrona.

Tento pohled je upokojil; neboť hošík přikvapiv k němu, uchopil jeho ruku a zvolal s roztomilou prostosrdečností: „Ach, to je hezké; vy můžete naše přání vyplnit?“

„Nikoliv, drahoušku, zcela je vyplnit nemohu,“ odvětil cizinec; na to posadiv se na silné kořeny velkého stromu, postavil Wolfganga před sebe; co zatím sestra bojácnější než on na straně státi zůstala.

„Dám vám,“ pravil cizinec, „co si přejete pod tou výminkou, že mi zřejmě na všechno odpovíte, nač se vás tázati budu; to vám však napřed povídám, že to okamžitě věděti budu, když lháti budete.“

„Já jsem nikdy nelhal,“ odvětil jaksi uražen malý Wolfgang!

„To uvidíme,“ řekl na to cizí pán. „Jak se jmenuje tvůj tatínek?“

„Leopold Mozart.“

„Čím jest?“

„Kapelníkem; a hraje na housle a na klavír; na housle však lépe.“

„Žije ještě tvá maminka?“

„Ano!“

„Kolik je vás dětí?“

Hošík se zamlčel; místo něho odpověděla sestřička: „Bylo nás sedm; avšak nyní jsme jen dvě, můj bratr a já.“

„Je váš tatínek chudý?“ tázal se cizinec malého děvčete.“

„Ano, velmi chudý,“ odpověděla dívčina, ukazujíc na chlebička, jehož se ona ani bratříček její nedotkli. To byl poslední chlebiček, co maminka doma měla. Tatínek a maminka nenechali si ničehož pro sebe.“

„Ubohé děti!“ pravil cizinec hluboce dojat, „kde přebývají vaši rodiče?“

„Tam na vršku v tom malém domku, jež tamhle vidíte,“ odpověděl hošík.

„Oč pak jste prosili, když jsem vás tu modliti se viděl?“ tázal se až k slzám pohoutý cizinec.

Obě děti vypravovaly mu to upřímaně.

„Když je to pravda, co Wolfgang tu pravil, že umí pěkně hrát na klavír; nu, tu se dá něco dělat a já budu snad s to, vám pomoci.“

„Můj bratříček je velmi dobrý hudebník, hraje všechno z čista jasna a komponuje hezké kousky.“

„Jak starý jest tvůj bratříček?“

„Šest let a já jsem osm.“

„A hošík ten již komponuje?“ zvolal cizinec.

„Co pak se tomu divíte?“ odvětil Wolfgang, usmívaje se. „Pojďte s námi domů a vy to uvidíte.“

Cizinec vytáhl své hodinky, myslel okamžik a řekl napolo vážně a napolo žertovně:

„Milé děti, váš patron mi velí, bych vám řekl, abyste se domů k rodičům odebraly a celý den tam zůstaly; než pak noc nastane, dozvíte se něco důležitého.“

Cizinec chtěl odejiti; ale Wolfgang chytil ho za kabát.

„Ještě něco, než odejdete,“ zvolal hošík, „rád bych se zeptal, zdaž by náš patron něco mamince k obědu neposlal? On to může učinit, to vím dozajista.“

„Ovšem, že to může, a tvo maminka to dostane,“ odvětil cizinec; „no a co ještě potřebujete?“

„Tatínek potřebuje nový kabát.“

„A pak?“

„Maminka nové šaty!“

„Je to vše?“

„Nikoliv, já si přeju velký dům a služebníky, aby maminku a tatínka posluhovali a to je všecko.“

„A sobě si nic nepřiješ, Wolfgangu?“

„Nemam nic zapotřebí, jen když má všecko tatínek.“

„Roziomilý, hodný hošíku,“ pravil cizinec, „měj se dobře, na shledanou!“

Dokončiv takto hovor, vstal cizinec a zmizel brzy v temném lese.

„Co myslíš, Wolfgangu, pošle nám ten pán něco k obědu?“ pravila Bedřiška domů se ubírajíc.

„Zajisté!“ odpověděl Wolfgang.

„Já myslím však, že ten pan jen žertoval!“

„To uvidíme!“ odvětil na to malý Mozart.

(Pokračování.)

Feuilleton.

Dopisy z Čech a Moravy.

Z Brandýsa nad Labem. (Zpěv. spolek.) Především nemohu opomenouti, Vám sdělit, že náš zpěvácký spolek po první besedě rozmile rozkvétá, anto jsme hned v prvních třech dnech 20, pravím, dvacet nových výkonných údů získali. Doufám, že to půjde s námi, z dlouha sice, ale tím jistěji ku předu. Stojí to p. ředitele T. Procházkou velkého namáhání, poněvadž jen sám vyučuje, má každodenně od šesti až přes osmou hodinu zpěváckou školu, a sice v pondělí — středu a pátek s těmi, kteří již ve sboru zpívají; v úterý, ve čtvrtek a sobotu s nováčky. Jest to kousek namáhavé práce, ale — snad se vyplatí tím, že Brandýs alespoň Frankfurtem tak silně zaváněti nebude. Včera odbyval zpěv. spolek valnou schůzi, ve které se ustanovilo, dáti čestné úství čtyřem pánům a sice: panu okresnímu, p. děkanovi, p. vrchnímu a p. přednostovi města. Dále se ustanovilo, že náš čilý zpěv. spolek v svatodušní pondělí udělá výlet as 2½ hodiny od Brandýsa, na něž se velmi těšíme; neboť náš činný ředitel pan Procházka opatřil k tomu účeli několik nových netištěných čtvero zpěvů od Dreyschoka (Zvonky), od Sokola (Polka), od Studzinského (Mazur), od Vogla (valčík) a pochod od Abta, které na výletu tomto uslyšíme.

Z Hranic na Moravě. (Beseda). K otevření zdejšího spolku členársko-zpě-

váckého bude se dne 9. června 1862 (ve svatodušní pondělí) v místnostech střelnice odbyvali první národní beseda, jejížto výnos je následující: Overtura dle slovanských nápěvů pro piano od A. F. Titla. „Píseň Moravanů,“ sbor od Kubíčka. Deklamovánka. „Mechanice národních nápěvů,“ přednese na 8 ústních harmonikách p. J. B. „Čechoslovan,“ píseň od V. Zavrtala. Fantasie z „Hugenotů“ na piano pro 4 ruce. Deklamovánka. „Nevěrný milý,“ sbor pro mužské hlasy od E. Vašáka. Deklamovánka. „Mazurka,“ sbor pro mužské hlasy. Na to nastane taneční ples.

Z Pardubic, dne 28. května. (Rekvie. — Palacký. — Divadlo. — Svěcení práporu. — Volby.) Jak město naše památku svých dobrodinců nezapomenutelných ctí a sobě váží, osvědčilo dne 30. dubna b. r. slavením úctí nej přednějšího a nejhlavnějšího dobrodince svého, zvěčnělého Vojtěcha Peršty na uspořádaným velkým rekvie. Vításkovým, které na žádost slavné městské rady v čele váženého p. starosty V. Bubeníka, ač bez zkoušky a bez všech příprav, řízením ředitele kůra p. Pospíšila v mnohých částech s neočekávanou precizností a dobrou souhrou veškerých spolupůčinkujících bylo provedeno. Zvláště ale nás dojalo překrásné, svou jemností a cituplnou něžností uchvacující solo, jež pan Třesohlavý, člen zdejší c. k. husarské kapelky s nepřekonanou uhlazeností velmi

obratně na alt-poson přednesl, začož jemu tímto veřejně chvála vzdáti opomenouti nemůžeme. Po smuteční mši sv. zpívalo se „libera“ a „Salve“ ve dvojzpěvu, v němž se pp. Tomšu a Janda účastnili. Dne 23. května oblažil nás svou návštěvou miláček národa a člen pauské sněmovny, proslulý dějepisec český, pan Dr. Fr. Palacký, byv na nádraží od p. starosty V. Bubeníka, provázeného městskou radou a výbory srdečnou nelíčeností uvítán. Po skončené společné hostině v měšťanské besedě na „Kopečku“ prohlédl sobě vznesený host, provázen jsa městským zastupitelstvem a některými měšťany, zámecký a městský archiv i některé starožitnosti města, načež opět do besedy, před jejíž místnostmi k jeho počtu zpěv. spolek při osvětlení pochodňovém 3 sbory zapěl, za kterouž počtu oslavený host srdečnými děkoval slovy. Že se po skončeném zpěvu jakož i při společné zábavě v místnostech besedy hlučné: „Sláva Palackému, Riegrovi a obhájcům národa“ provolávalo, bylo již novinami uveřejněno, avšak nemohu pomlčet o přemrštěnosti, jakou se provolávání „Sláva!“ při této příležitosti zneužívalo, an se nejen našim výtečníkům, nýbrž i osobnostem jednotlivým, zásluh značných nemajícím čest tato vzdávala, tak že počet výkřiky „Sláva! ať žije!“ početných (málo řečeno) ne méně přes 30 obnášel. Druhého dne před polednem ubíral se milený náš otec Palacký opět na nádraží v průvodu městského zastupitel-

stya a měšťanstva, kteréž na rozloučenou hrmotné „sláva otci Palackému!“ provolalo, načež se k Brnu ubíral, by nejvěrnějšího přítele svého, důst. p. opata a preláta Brněnského Ciryly Napa na své cestě do Vídně navštívil. — V neděli 25. května bylo nám popráno, viděti opět představení divadelní, jež zdejší pp. ochotníci vedením nově zvoleného ředitele p. Jana Lorence u provedení Kořenovského veselohry „Obžinky“ ku počtě rolníků, za příčinou porady odborního spolku hospodářského sem příšlých, v letním divadle v zahradě p. J. Lorence uspořádali. Mám-li o provedení této veselohry podati kritiku nestrannou, všeho předsudku a osobnictví prostou, musím především pojmenovati paní Čulíkovou, která úlohu paní Luitgardy z Erazimův s přirozenou vážností a obezřelostí jak v mluvě tak i v pohybu ku všeobecné spokojenosti provedla. Slečna Božena Matiašková, ač poprvé na jevišti divadelním vystoupivši, v úloze hraběnky Tekly Kalinské z počátku sice trochu házlivě si počínala; avšak brzy zmizela tato pojatost, a bylo nám mile viděti, s jakým úspěchem sl. Božena M. úlohu promyslela, podavši nám jako Růženka obraz nelíčené naivnosti v tak výtečném provedení, že se s nekonečným potleskem neminula, i přáli bychom sobě, kdyby tato vlohami nevšedními nadaná slečna svou líbeznou hrou nás častěji potěšila. V známém pěvci p. Tomšu, jenž Felixe Dalšického velmi zdařile představoval, seznali jsme obratného herce, jemuž by jen radou býti mělo, aby v provozování povážlivého filozofa poněkud se zdržoval úsměchu, jenž charakteru seriousnímu může býti jen na ujmu. P. Kučera v provedení úlohy správce Pšeničky osvědčil svou umělost v podání úloh rozličného druhu, jelikož v „Duchu času“ co komik, v „Obžinkách“ ale co vážný muž se stejně skvělým výsledkem se pohyboval. Ostatní úlohy v rukou sl. Julie a Františky Vernerové, sl. M. Říhové, pak pp. Frenela, Svobody, Tince, Vojáčka a Stricha, jichž jednotlivé spoluúčinkování zvláště posuzovati by velmi mnoho místa požadovalo, byly od jmenovaných s velmi dobrým úspěchem podány a dokázaly, jak obezřelá souhra jednotlivých k zdařilému celku výdatně přispěti může. Co se zpěvní části v této veselohře týče, slyšeli jsme sl. Františku Vernerovu, příjemným a libozvučným sopranem obdařenou zpěvačku, jež nám píseň obžinkovou ač slabým poněkud hlasem velmi pěkně zazpívala, i nemůžeme zatajiti přání, by se tato slečna, jako již před nedávným časem, také i nyní ve zpěvu kostelním zčásti účastnila, a takto líbeznému hlasu svému pilným cvičením jemnou okrouhlost a pružnost zvláště ve vysokých tónech získala. Doprovázení zpěvu veškerého kvartetem smyčcovým řídil p. Klika velmi obezřele, i museli jsme se podiviti, že hou-

slisté, žáci realní školy, tak daleko pokročili a bezúhonně své úloze dostáli, čehož hlavní zásluhou ovšem zvláštní přičinění p. Kliky. Po skončeném představení byli všickni pp. ochotníci se svým ředitelem p. J. Lorencem hlučně vyvoláni, o jehož zásluze, kterou sobě o zaražení divadla ochotnického byl vydobyl, pomlčet nemohu. Pan J. Lorenc, vůbec známý podporovatel podniků vlasteneckých, byv již před provozováním „Ducha času“ zvolen za ředitele divadla ochotnického, uvolil se chvaly-hodnou ochotou, vystaviti letní divadlo ve své zahradě blíže dráhy železné, ku kterémuž účelu nejen místnost zdarma byl propůjčil, ale i prkna k upravení ohrady kol jeviště proti částečnému splácení z fondu divadelního nyní založeného přenechal. Uveřejňujice toto chvalné jednání, přejeme panu řediteli, by snahy jeho vždy skvělého došly výsledku; spolu jej žádáme, by s členy o zkouškách sem tam pochybujícími laskavou měl shovívavost, a může býti ujistěn, že spojenými silami účele vytknutého dosáhne. Jak doslycháme, zamýšlí zdejší zpěvácký spolek na den 22. června odbývati posvěcení svého práporu a volbu ředitele i výborů, o čemž, jako i o zdejších poměrech hudebních a divadelních později.

F. K.

Z ciziny.

Z Petrohradu. (Rodina Ráčkova. — Eduard Nápravník.) Koncertní čas se brzo ukončí a zde nastává lepší ba i slunečné počasí. Před nedávnem přibyla sem rodina Ráčkova, která zde pomocí několika výtečných sil koncert uspořádá. Rodina tato procestovavši Sibirii a jiné části Rusi, byla ve svých podniknutích velmi nešťastná a zvláště nemoc otce a syna Bedricha mnoho jim vadila. Dnes dne 24. dubna (6. května) dává Ráčkova první svůj koncert. O výsledku tohoto koncertu, jakož i o uměleckých cestách této rodiny budu moci Vám budoucně něco sdělit. — Náš krajan, pan Ed. Nápravník odebral se dne 10. května do Moskvy. Mimo jiné věci složil mladý týž umělec dva dvouzpěvy na texty od Jablonského, které půvabností vynikají.

Obzor umělecký.

Divadlo. Vídeň ztratila svého vyvoleného miláčka, svět divadelní duchaplného a vtipného spisovatele a člověčenstvo štedrého dobrodince, neboť dne 25. května t. r. zemřel v Štýrském Hradci Jan Nestroy, chvalně známý to spisovatel dramatický, jehož frašky a veselohry i do češtiny přeloženy jsou. Nestroy narodil se dne 7. prosince 1802 ve Vídni a byl od svých rodičů k právnictví určen, ježto také s výsledkem absolvoval. Brzy však zvíťazila jeho náklonnost k divadlu, a sotva že zkoušku z římského práva učinil, obdr-

žel engagement u divadla u Korutánské brány. R. 1823 byl v Amsterodámu, r. 1824 až 1826 v Brně a Štýrském Hradci engažován. R. 1826 hrál poprvé ve Vídni v Josefově divadle a byl r. 1831 od ředitele Karla engažován. Dne 1. listopadu 1854 převzal Nestroy ředitelství Karlova divadla a složil je po 6 letech dne 30. října 1860. R. 1833 dávala se poprvé jeho fraška „Lumpacivagabundus“, která všude veliké oblíbenosti došla.

Hudba. Ředitelství jednoty hudbomilů ve Vídni uzavřelo, že zavedou od 1. října Pařížské normální ladění nejen ve svých hudebních produkcích, nýbrž i v konservatoriu.

Z Prahy.

České divadlo. Viděli jsme v poslední době několik představení rozličného druhu a rozličných barev, ale neuznali jsme nutnost, aby se o nich zvláštních řečí nadělovalo. Nevíme čím to jest, že nás divadlo naše jen málo kdy rozehrívá a ještě méně kdy povznáší, tak abychom zapomeli aspoň na chvíli, že naše nebohá dramatická musa jest přece jenom jako v nájmu a že není vyhlídka, aby se tak brzo jakéhos lepšího bidla domohla. Jednou vadí kus, jednou hra, jednou denní světlo a podruhé, třetí a čtvrté zívají ta prázdná sedadla a lóže a vůbec všechny místnosti tak přehrozně v nepoměrně tak velké haluzně, že nebohému referentu je až úzko při tom, aniž se sprostí může jakéhos bolestného citu, obávaní a úrpnosti s herci i s dramatickými spisovateli. Myslili jsme, že Valdšteinův tábor, jenž se dával ve čtvrtek dne 29. května, více posluchačů přiláká, ale bylo, jak obyčejně, skromnými jen výminkami, bývá. Před tím se hrálo „On nežárli“, veselohra v jednom jednání. Skromný to žertík, na nějž kritice nelze položiti přísné jakés měřítko. Má několik humoristických momentů a stačuje, když se říci dá, že herci ničeho nepokazili a obecnost se zasmálo. Tomu i tenkrát tak bylo. Na to pak sledil „Valdšteinův tábor“, dramatická báseň v jednom jednání od Friedr. Šillera. Překlad od J. J. Kolára. Jestli to vlastně jen epizoda z pověstné Šillerovy trilogie: „Oba Piccolomini“, „Valdšteinův tábor“ a „Valdšteinova smrt.“ Nalezá se však v kusu tomto tolik pěkných myšlének, významných narážek a vtipů, že jsme s dychtivostí očekávali, kterak slavně známý překladatel je pojmul a pojal. Poznali jsme opět mistra překladatele, jemuž hlavně tu prospívá, že i sám jest básníkem, a obdivovali jsme obratnost, s jakouž on takořka hravě vnikl i do nejjemnějších záhybů myšlenkových, i do nejsutlnějších nuancí originálu. Předce ale na mnoha místech jsme pohřešili tento original, neboť nevidělo se tuším někomu potřebno, aby české obecnost se rozehrálo významnými narážkami

Šillerovými a jakás nepovolaná ruka s oficiálním pilníkem otupila ostří na některých místech a ustríhala, kde jakýs bod do živého zarážel. Toť bezpochyby proto, aby ten holubí národ se nepoplašil? Jeť takovéto upilování a ustríhování rukou censorovou pravá appellace na naši literární naivnost. Co na německém divadle se projeví může, co v tisících exemplárech rozšířeno od tisícův se čítá, to se nesmí na českém divadle pronášeti. Domýšlel se ten dobrý pán podstřihač, že nikdo u nás nezná Šillerův kus a že netřeba, aby české obecenstvo se rozehrálo vtipnými jeho nářádkami, jež i mimo „Valdštejnův tábor“ všelijaké mají platnosti. Inu, odpusťme mu to, a stříhá-li ex offio mimo vůli svou, budiž mu útechou, že v takových případech cíle svého se mine, jakož tehdy tak i budoucně. Co se hry týče — prošla až na tu nešťastnou paměť, která toho a onoho z našich nejlepších herečů právě v té chvíli opouští, když nebohý na jeviště vstoupí a nejvíce jí potřebuje. Jest to tak její malice, kterou po létu letoucí u nás provozuje. V německém divadle se na to neodvází, z čehož bychom soudili, že neuznává potřebu, aby českému obecenstvu vstříc se odřekla pohodlí svého a se cvičila. Jestli ta dáma paměť své malice neodloží, povoláme ji předce jednou před veřejný soud. Jestě dobře pro nás, že ne všem jest nevěrna, toliko někomu, a komu jest věrná, ten pak tím lépe obstojí. Takž velmi čestně obstál p. J. Svoboda, jenž co kapucín obzvláště vynikl. Za to ale ten pan rekruta by mohl svůj zpěv nechati pod pokličkou. Jisté jest, že se daleko už nedozpívá.

— Hans Seeling, ryzá to umělecká povaha, zemřel po dlouhých trapných mukách dne 25. května v Praze. Hans Seeling narodil se r. 1829 v Praze a prozrazoval již záhy neobyčejné nadání k hudbě. Dle přání rodičů studoval gymnasium a absolvoval r. 1848 práva. Mimo studia hleděl si Seeling zvláště hudby a dosáhl pilností značného stupně virtuosity. K svému zdokonalení dále odebral se do Paříže, později do Itálie a zdržoval se delší čas v Benátkách. Na to podnikl uměleckou cestu do Orientu; cestoval přes Bukarešť do Cařihradu, v kterýchžto městech koncertoval, a navštívil potom Palestinu. Spadnův s koně, cítil se nucena, do Evropy se navrátiti. Seeling přibyl opět do Benátek, cestoval pak na Rýn, kdež v několika městech koncerty uspořádal. Zdržev se pak nějaký čas v Paříži, navštívil před dvěma lety — avšak již na těle velmi churav — své rodiště Prahu. Ačkoliv se tehdy tak zvanou virtuosní hrou nezanášel, nýbrž se výhradně komposici věnoval, uspořádal v Praze před dva koncerty, jejichžto výsledek jsme v Daliboru oznámili. Mezi tím časem vyšlo tiskem několik skladeb Seelingových, které velké obliby došly. Na to cestoval Seeling do Lipska, kdež v koncertě „Gewand-

hausu“ s velkým úspěchem účinkoval, a pak do Paříže, kdež se ale dlouho nezdržel. Přibyl do Prahy tak seslaben, že se o jeho život co obávati bylo. Nedbaje na to, komponoval neustále. Vydání jeho všech skladeb převzalo Lipské musikální obchodnictví Bartholda Senffa. Zanáseje se komponováním velkého smutečního pochodu, byl na začátku tohoto roku nemocí uchvácen; avšak zotavil se opět trochu, a když mu lékař dovolil, piloval zase na svých pracích. Dokonáváje svůj smuteční pochod, složil dne 23. května trio a dne 25. vypustil ubohý umělec ducha svého. Seeling vynikal vedle svého hudebního talentu velkými vědomostmi, mnohostrannou zkušeností, ostrou pozorovačností a ušlechtilými způsoby v obcování. Jeho skladby, v nichžto se někdy jakási zádumčivost jeví, jsou jasně držány, mají do sebe mnoho půvabnosti a originalnosti.

— Chvalně známá sl. Mína Medalova, která velké přízně u obecenstva Frankfurtského užívá, vystoupila nedávno v opeře „Des Adlers Horst“ od našeho rodáka Glaesera a dosáhla co Róza v opeře této veliké pochvaly.

— Pan R. Slavík, bratr věhlasného houslisty Josefa Slavíka, zavítá co nevidět do Prahy. R. Slavík byl ředitelem orchestru v Moskvě, je nyní v pensii. Letos na jaře odebral se R. Slavík k Londýnské výstavě a přijede přes Paříž po mnoha letech do své vlasti.

— Nadějný celista pan Popper odebere se co nevidět do Londýna, kdež koncertovati zamýšlí.

— P. Ant. Benevic, koncertní mistr v Solnohradě, přednášel v jednom koncertě Mozartea velké koncertní rondo od Bazziniho se skvělým výsledkem a došel velké pochvaly.

— Náš Ferd. Laub odebral se do Londýna a vystoupí tam prozatím ve 3 koncertech.

— Pan Ferd. Heller zastává prozatím místo zemřelého Holuba, učitele zpěvu na Žofinské akademii. Bylo by žádoucí, by tento zdatný hudební skladatel ústavu tomu udržen byl.

— Zlatá kniha českých dívek jest titul ústavu, jež učitelstvo píseckých škol založiti si umínilo. Tento ústav bude vydávati knížky pro dívky dvojího druhu; jedny obrázkové pro dívky útlého věku do 12 let; druhé zábavné a poučné pro dívky dospělejší do 20 let. Nalezne-li tento ústav u městských rodičů, dívek a škol a zároveň u dobrých spisovatelů a přátel mládeže žádoucího účastenství, zajisté že se dostane dívkám po českých vlastech spisů dobrých a velmi laciných. Sestoupilo se již zvláštní komité, jež tyto dni podalo návrh stanov „zlaté knihy“ se žádostí o potvrzení vysokému místodržitelství, tak že nadějný ústav tento ještě letos v život vstoupí a ku příštím vánočním svátkům dívky po českých vla-

stech ozdobnými knížkami podíletí bude. Údové komitétu pro založení „zlaté knihy“ jsou: Vojt. Lešetický, zař. ředitel realních škol, Vojt. Myška, učitel náboženství na gymnasium, Fr. Pech, učitel náboženství na realních školách, Josef Pažout, Fr. Šebek, Jan Vačlena, Jos. Zahradník, gymn. prof., Ed. Erben, Rozvoda, prof. na real., Vojt. Janota, vychovatel v opatrovně maličkých.

— Malba veškerých dekorací pro prozatímní divadlo české svěřena jest známému mistru v tomto oboru, malíři našemu p. Kauckému.

— Slečna Rittersbergova, dcera známého spisovatele českého, hodlá se věnovati českému divadlu. Měli jsme příležitost, abychom ji na soukromém jednom zdejší divadle v úloze „Debory“ spatřili, a můžeme ji již nyní doporučiti co dobrou akvisici pro malé úlohy, jež u nás nedostatečným obsazováním stále ještě trpí.

— P. Emanuel Max zaslal do letošní Londýnské výstavy mramorové sochy Vlasty a Davida, a jak doslycháme, byla socha sv. Alžběty z bílého mramoru, Václavem Levým v Římě na rozkaz J. V. císaře zhotovená, též do výstavy poslána.

— Chvalně známý houslista Reményi daroval stříbrný pohár, kterýž mu spisovatelstvo a umělcové čestí za posledního pobytu jeho v Praze věnovali a kterýž ozdoben jest korunami a znaky království českého a uherského, národnímú museu uherskému v Pešti. V přiloženém dopise na ředitele ústavu toho praví Reményi, že pohár ten proto museu daruje, poněvadž přesvědčen jest, že drahá památka ta platila toliko Maďarovi, nikoliv ale umělci.

— Stanovy hudebního spolku v Brně jsou již potvrzeny. Prozatímní výbor, v jehož čele stojí opat Cyril Napp, vyzývá k přistoupení všecky milovníky hudebního umění na Moravě. Zakládající úd položí najednou 25 zl. a pak ročně vždy po 5 zl.; přispívající platí ročně 5 zl. Údové činní neplatí žádného příspěvku, mají však táž práva co zakladatelé a přispěvatelé, totiž hlasovati ve valném shromáždění, právo volného přístupu k hudebnímu provozování a právo navrhovati schopné chudé žáky pro bezplatné vyučování. Mimo založení školy hudebnické vytknul si spolek za účel provozovati koncerty a povzbuzovati nadějně skladatele tím, že budou se provozovati na zkoušku jejich skladyby. Spolek má jednoho starostu, šest údův ředitelských a jednoho ředitele uměleckého, jenž jest zvolen od ředitelstva a dostává jistý plat. Výbor volí se na 6 let; 20 údův jest dostatečno ku valné hromadě.

— Rekviem. Žofinská akademie ztratila v posledních dvou měsících tři údy, a sice: úda výbora Pavla Maríka, učitele zpěvu Josefa Holuba a výkonného úda Jindř. Gerstenkorna. Za tyto tři údy uspořádá v pondělí 2. června o 1/2 11 hodině smuteční služby Boží v Klimentském ko-

stele, při nichž se provede vokální rekviem s průvodem varhan od J. L. Zvonaře, a k závěrku „Animas fidelium“ od K. M. rytíře ze Savenau-ů.

— Koncert, který Žofínská akademie svým spoluúřadím v předvečer jmenin Její c. k. Výsosti paní arcivévodkyně Žofie, jakožto své nejvyšší ochranitelkyně, ve středu 14. května v sále na Žofinském ostrově uspořádala, byl zajímavý a přinesl několik novinek. Program byl tento: I. oddělení. „Nord oder Süd,“ smíšený sbor, složil Rob. Schumann. Op. 59. „Siegesgesang der Mägede,“ z epósu „Vlasta,“ tříhlasý sbor s průvodem piana, složil J. V. Tomášek. Op. 72. „Liebesfeier,“ solový čtvero zpěv; složil M. Blumner. Op. 10. „Brausewind, Sausewind,“ ženský sbor, složil Paetzold. Op. 3. „Schifferlied,“ pro sopránový hlas s průvodem sboru a piana; složil A. Fesca. II. oddělení. „Důvěra v Boha,“ smíšený sbor od Karla Bendla. (Nový.) „Zdravas Maria,“ pro smíšený sbor, složil V. Proška. „Alleluja,“ složil J. A. Koželuh. „Dvě staročeské duchovní písně“: a) Obecní: „Má duše se nespouštěj,“ v unisonu, b) Ranní: „Chválu vzdejme mnohou,“ pro smíšený sbor. (Z časů Karla IV.) Motetto: „Lux perpetua,“ šestihlasý sbor, složil A. Stradella. „Symfonia sacra“: „Surrexist Christus,“ pro tříhlasý sbor, dva kornetty, čtyry posóny a dvě violiny, složil Giov. Gabrieli. Jelikož některé tyto skladby německých a italských komponistův již známý jsou, pomíneme je mlčením a zmíníme se toliko o skladbách českých, jmenovitě o novém smíšeném sboru „Důvěra v Boha“ od Karla Bendla, kterýž vším právem chvalné zmínky zasluhuje. Slova jsou velmi dobře pojata a hudbou trefně vyjádřena; vedení hlasů svědčí o dobrých studiích a je všude volné, plynuté a dílem i velmi efektní. Neméně zajímavé je „Zdravas Maria“ pro smíšený sbor od V. Prošky. Skladba tato je promyšlena a obratně pracována; cit skroušenosti a oddanosti z ní dýchá patrně. Konečně dlužno se nám zmíniti o dvou staročeských písních a) Má duše se nespouštěj, b) Chválu vzdejme mnohou (z časů Karla IV.), kteréžto nám krásný důkaz podávají, jak velebné zpěvy naši předkové si pro kostel tvořily. Provedení všech skladeb obezřelým řízením p. řed. Zvonaře bylo důstojné a slušné. r.

— V c. k. dvorní kapli Vídeňské dávala se dne 11. května krásná mše číslo 1. do B., pak graduale do F. a offertorium od zesnulého našeho rodáka J. H. Voříška, jehožto velezdárilé skladby tak zřídka v Praze slyšíme.

— První lesnice v Čechách. František Antonín hrabě ze Šporku, konaje cesty po Evropě, by si dobyt znalostí v krásných uměních, přišel okolo r. 1680 do Paříže. V ten čas zbuzovaly vynalezené lesnice, ježto sločením dlouhých rohů po-

vstaly, velkého podivení. Solva že je umění milovný Špork slyšel, dal dva ze svého komonstva, nešetře výloh, na tyto nové nástroje vyučovati. Václav Benda a Petr Balík byli první, kteří se v Paříži na lesnici troubit naučili, týž hudební nástroj do Čech přivezli a na něj vyučovali. Později poslal ještě hrabě Špork k témaž účeln Václava Švédu z Lisé do Paříže, kterýž také své úloze dostal. Hrabě Špork byl původce, že krásný tento nástroj do Čech přišel.

— Valné shromáždění „Svato-boru“ zahájené v neděli dne 18. května o páté hodině v zasedací síni staroměstské radnice historiografem království českého Františkem Palackým, jakožto nejstarším členem a „otcem“ tohoto spolku, zabývalo se hlavně volením svého ředitelstva. Výsledek volby jest tento: Předseda: František Palacký (87 hlasy), náměstek předsedy: Dr. František Ladislav Rieger (84 hlasy), jednatel: profesor Václav Zelený (50 hlasy), účetník: rada Karel Storch (82 hlasy), pokladník: Karel Šimek (82 hlasy). Za výbory pak zvoleni jsou: Archivář Karel Erben (78 hlasy), purkmistr František Pšross (76 hlasy), Dr. Julius Grégr (63 hlasy), Vincenc Vávra (63 hlasy), Karel Sladkovský (63 hlasy), Vojta Náprstek (57 hlasy), Dr. Josef Prachenský (54 hlasy), Vojtěch Bělák (52 hlasy), prof. Emanuel Tonner (52 hlasy), Dr. F. St. Kodým (50 hlasy), profesor Zeithammer (47 hlasy), J. Huleš, předseda městské besedy (43 hlasy).

— Naš Alex. Dreyschock je hrdinou této saisony v Kodani. Dával tam již 4 koncerty a sice dva v kasině a dva v divadle. Když v posledním koncertu do sálu vstoupil, našel své piano vavřínovými věnci ozdobené. Dne 6. května byla hudební zábava u prince Hessenského, v nížto Dreyschock, Rus Rubinstein duo od Schumanna přednášeli. Mimo to hrál Dreyschock s naší rodačkou Minou Nerudovou sonatu pro housle a piano (op. 30). Dne 14. t. m. odebere se Dreyschock do Štokholmu.

Hudební literatura. Kadryla z moravských národních písní pro čtyry mužské hlasy od Ferd. Hellera vyšla tyto dni nákladem Christofa a Kuhé v Praze. Kdo již zná kadrylu z českých písní od Ferd. Hellera, nemalo bude žádostiv na tento nejnovější plod p. skladatele; neboť málo která skladba došla tak všestranné obliby jako Hellerova kadryla z českých písní. Že se tato nová skladba první zcela vyrovná, pozná každý již z výběru písní, jichžto skladatel užil. Líbí-li se písně v první kadryle někomu více, leží příčina v tom, že jsou nám méně známé; vynikají však toutéž prostotou a srdečností jako české. V první touře „Pantalon“ nacházíme tři písně a sice: „Ten Fráštácký

mýtník.“ — „Když jsem byla malá.“ — „Šel bych k Vám;“ v druhé touře: „Eté:“ „Šlo děvčátko pro vodu.“ — „Kdybych věděl má Aničko;“ v třetí „Poule:“ „Já vjem, čo urobím.“ — „Sedí vrabec.“ — „Aj, děvče zima je;“ v čtvrté „Trenis:“ „Ticho šohaj, nedupej.“ — „Kde jste se to už maměnky.“ — „A já dům;“ v páté „Pastourelle:“ „Šohajku, čo robíš.“ — „Dejme my se za to myško do skoku“ — „Moja paní mámo galáni jedu;“ v šesté touře „Finale:“ „Píte chlapeci, píte pivo.“ — „Hopsa Matiaš.“ — „Ti Komenscí pacholíci hodni só.“ O nápěvích těchto písní netřeba mluvit; povstaly z národa, zpívají se s oblibou v národě a když nyní tak obratně pro 4 mužských hlasů uvedeny jsou, není pochybnosti, že i u nás s potěšením zpívati se budou. Vedení hlasů je přirozené, plynuté a i méně sběhlým zpěvákům přístupné. Provede-li se kadryla tato s náležitým zachováním všech nanačených hudebních znamení s ohněm a svěžestí, tu zajisté nemine se s nejskvělejším výsledkem, a pročež doporučujeme tento krásný plod Musy p. Hellerovy všem československým spolkům co nejvřeleji. — Kadryla věnována jest horlivému národovci našemu, panu Petrovi Bílkovi ve Vídni a stojí s hlasy a partiturou 1 zl. 35 kr. r. č. — „Slavia“ je titul kadryly ze slovenských nápěvů od Leopolda Hruše, kteráž nákladem Kristofa a Kuhé v Praze tiskem vyšla. Skladatel vybral si k svému dílu některé méně známé perle z písní slovenských a velmi obratně je sestaviv, utvořil z nich pěkný celek, jenž milovníkům taneční neskalené zábavy poskytne. Kadryla tato věnována jest od skladatele „Slovenským právníkům.“ Též hezky vyjímá se jiná skladba téhož druhu a sice „Blesk,“ jehož rytmas a melodie unavené nohy osvěží. — Ze skladeb salonních vyšly tiskem „La prière d'une verge“ (Modlitba panny) od Tekly Bądarzewské a „Marie“ nocturna od Richardsa. Obě skladby nejsou těžké; první vyniká zvláště přiměřenou melodií a obratným spracováním. Všechny skladby vyšly nákladem Kristofa a Kuhé v Praze v pěkném vydání a na žádost patří je venkováním redakce Dalibora.

Dur a moll.

Malíř Vernet. Jistá bohatá dáma vkročivši jednoho dne v Římě do atelieru Horace Vermeta, věhlasného malíře, žádala jej, by jí nějaký malý výkres u její přítomnosti zhotovil. Ochotně chopil se Horace štětce a vymalovav v několika minutách malý výjev z bojů algírských podal výkres vznešené dámě s těmi slovy: „Quatre cent francs“ (čtyry sta franků). Nad tímto požadavkem užaslá dáma amělci na srozměnou, že výkres ten je přeceněn. Vida Vernet, že dáma umění oceniti nechce, vzal výkres nazpět a hostejně si jím cigaro zapáliv myslil, že lépe jest, když dílo své zničí, než by je lakomstvím zlehčil dal.